

Építészeti Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft.

ÉPÍTÉSÜGYI MINŐSÉGELLENŐRZŐ INNOVÁCIÓS
NONPROFIT KFT.
FELVONÓ ÉS MOZGÓLÉPCSŐ FELÜGYELET

1066 Budapest, Weiner Leó u. 4. Levélcím: 1391 Budapest, Pf.: 203

Állásfoglalás
(körlevél)

jelünk: **FMF / 3453b / 2010**
ügyintéző: Bánréti Tibor
az Önök jele:
ügyint. Önöknél:
terjedelem: 7 x A/4

Tárgy: *Egyes hatósági eljárások felvonókkal és mozgólépcsőkkel, mozgójárdákkal kapcsolatban*

A **113/1998. (VI. 10.) Korm.** rendelet 10. §-a szerint a felvonók ellenőrzésére kijelölt szervezetek és ellenőrök felvonókkal és mozgólépcsőkkel kapcsolatos tevékenységének szakmai felügyeletét és ellenőrzését az illetékes miniszter az ÉMI útján látja el.

Az ÉMI Építészeti Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft. Felvonó és Mozdólépcső Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) fenti tevékenysége, és az építészeti hatóságokkal való kapcsolata során tapasztaltak alapján - egyes, néha félreértéseken alapuló hatósági eljárásokkal kapcsolatban - az alábbi állásfoglalást teszi közzé.

Az állásfoglalás a következő témaköröket érinti:

1. *Építészeti hatósági jogkör*
2. *A felvonó építési engedélyével kapcsolatos konkrét problémák*
3. *Tűzvédelmi tervfejezet*
4. *Bontási engedély*
5. *Felelős műszaki vezető*

1. Építészeti hatósági jogkör

A Felügyelethez a közelmúltban több panaszt érkezett, miszerint néhány elsőfokú építészeti hatóság a **113/1998. (VI. 10.) Korm.** rendelet által a hatáskörébe utalt feladatokat nem végzi el, hanem az eljárást megszünteti, vagy a kérelmeket elutasítja.

Ezek az elsőfokú építészeti hatóságok általában arra hivatkoznak, hogy az 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) kormányrendeletben zárójelben hivatkozott 52 §-a 2009. X. 1-től hatálytalan, így a hatóságnak nem lenne hatásköre.

E helytelen jogértelmezési gyakorlat elkerülése érdekében - a törvényességi felügyeletet ellátó Belügyminisztérium illetékesének egyetértésével - a Felügyelet a következő, figyelem-felhívást célzó állásfoglalást teszi közzé:

A fent már hivatkozott, a felvonók és a mozgólépcsők építészeti hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló **113/1998. (VI. 10.) Korm.** rendelet 3. § (1) bek. szerint:

„A felvonók és a mozgólépcsők létesítéséhez, az építményekbe való állandó jellegű beépítéséhez, áthelyezéséhez, a (2) bekezdésben meghatározott főbb műszaki adataik megváltoztatásával járó átalakításához, használatba vételéhez, illetőleg lebontásához az építmény engedélyezésére jogosult építészeti hatóság [Étv. 52. § (2), (3) és (6) bekezdése] engedélye szükséges.”

Nyilvántartási szám: 503/0933

- Az MSZT és az IQNET által az MSZ EN ISO 9001:2001 szerint tanúsított szervezet
- A 113/1998. (VI.10.) Kormányrendelet szerint szakmai felügyeleti feladatokat ellátó szervezet

Telefon: +36 (1) 312-2186

Telefax: + 36 (1) 312-2799

E-mail: fmf@emi.hu

Internet cím: <http://www.emi.hu>

MÁK: 10023002-00286136-00000017

Céggjegyzékszám: 01-09-914691

KSH: 20783185-7219-113-01

Adóig.szám: 20783185-2-43

A kötelezési eljárást előíró 4.§ (5) bekezdése csak „építésügyi hatóság”-ot említ, törvényi hivatkozás nélkül.

Az Étv. módosításakor annak a hivatkozott szakaszai is módosultak, miközben a kormányrendeletet - igen sok más, az Étv.-ből levezetett renDELETEHÉZ HASONLÓAN - pusztán e hivatkozás kijavításának érdekében nem módosították. Természetesen a módosított Étv. is ismeri és alkalmazza az „építésügyi hatóság” fogalmát.

Az elsőfokú építésügyi hatóság hatáskör hiányára való hivatkozása jogilag téves, és ez jelentős problémák forrása lehet. Az alkalmazandó, és többször hivatkozott,

113/1998. (VI. 10.) Korm. rendelet továbbra is, változatlanul érvényben van,

és a szövege egyértelmű: a felvonók és a mozgólépcsők építésügyi hatósági ügyeiben annak a hatóságnak kell eljárnia, amelyik a felvonót befogadó épület engedélyezésére jogosult. A vonatkozó rendeleteket - köztük az érvényes kormányrendeletet is - minden jogalkalmazó kötelessége betartani, annak elmulasztása súlyos jogkövetkezményekkel járhat.

A sajátos jogértelmezésből az következne, hogy az illető építésügyi hatóság területén építési engedély nélkül építenek felvonókat, és használatba vételi engedély nélkül üzemeltetik azokat. Ez jogi és biztonságtechnikai szempontból is elfogadhatatlan, igen súlyos helyzetet eredményezne, balesetveszélyes állapotot jelentene, ami e felvonók azonnali leállításához vezetne, és további jogi lépéseket tenne szükségessé, az építésügyi hatóság kártérítési, és egy esetleg bekövetkező baleset esetén a munkatársak büntetőjogi felelőssége mellett.

A fentiek alapján, és a balesetek megelőzése érdekében is kérjük az Elsőfokú Építésügyi Hatóságot, illetve az Önkormányzat Jegyzőjét, a felvonókkal összefüggő sajátos intézkedési gyakorlat azonnali felülvizsgálatára, és a felvonók, mozgólépcsők és mozgójárdák tekintetében a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő hatósági eljárások alkalmazására.

2. A felvonó építési engedélyével kapcsolatos konkrét problémák

A felvonó építési engedélyeként nem értelmezhető egy, a felvonót befogadó épületre kiadott építési engedély. Vagy az építmény építési engedélyével azonos határozatban, vagy külön határozatban, de kifejezetten nevesítve szükséges építési engedélyt kiadni a felvonókra és a mozgólépcsőkre is.

Ebben az építési engedélyben szükséges felsorolni az engedélyezett berendezésnek a **113/1998. (VI. 10.) Korm. rendelet** 3. § (2) bekezdése szerinti fő paramétereit az engedélyezett berendezés egyértelmű műszaki meghatározása érdekében. Ezek:

a) felvonók:

1. jellege, fajtája (pl. személyfelvonó)
2. teherbírása
3. névleges sebessége
4. emelőmagassága
5. az állomások száma
6. vezethetősége (pl. mindenki által vezethető)
7. a vezérlés módja (pl. le-fel gyűjtő),
8. a meghajtás jellege (villamos vagy hidraulikus, felsőgépes, alsógépes, stb.)
9. a villamos hálózatból felvett teljesítmény-igénye

b) mozgólépcsők:

1. az óránként szállítható utasok száma (berendezésenként)
2. névleges sebessége
3. emelőmagassága

4. emelkedési szöge

5. villamos hálózathoz felvett teljesítmény-igénye

(Felvonóknál a 9. pont, mozgólépcsőknél az 5. pont esetében elegendő építési engedélyt kérni a teljesítmény növekedése esetén, a csökkenés a közérdeket nem sértheti, ennek esetén nem szükséges építési engedély.)

Az építési engedélyben fel kell tüntetni a berendezéshez tartozó tervdokumentáció jelzetét, az engedélyezett dokumentáció azonosíthatósága érdekében.

Itt szükséges felhívni a figyelmet a kormányrendelet - sokszor be nem tartott - azon, 3. § (3) bekezdése szerinti előírására, miszerint:

„(3) Ha a felvonót, illetőleg a mozgólépcsőt az építmény építésével, bővítésével, vagy az építési hatóság engedélyéhez kötött felújításával, helyreállításával vagy átalakításával egyidejűleg kívánják létesíteni (áthelyezni, átalakítani), az építési engedélyt az építményre és a felvonóra, illetőleg a mozgólépcsőre **egyidejűleg kell kérni**. A kérelemhez az 5. számú melléklet a) pontjában felsorolt terveket is csatolni kell.”

Ezen előírás megsértése, azaz az építmény előzetes engedélyezése esetén semmi garancia nincs arra, hogy az építész-tervező által betervezett akna száma, mérete és elhelyezkedése alkalmas lesz az épület függőleges forgalmát előírás szerinti minőségben ellátni képes felvonók befogadására. Az építész-mérnöki képzésben felvonókkal kapcsolatos tantárgy nem szerepel. Számos, nagy költséggel létesített, és e szempontból hibás, a nemzeti vagyoni részét képező épület bizonyítja ezt.

A hivatkozott melléklet szerinti engedélyezési dokumentáció csak a felvonók legfontosabb méreteit és paramétereit rögzíti, tehát bármelyik felvonógyártó illetve jogosultsággal rendelkező felvonótervező elkészítheti ezeket, e tervek még nem gyártmány-specifikusak. Ezekkel nem szükséges, és nem is szabad megvárni a későbbi, a felvonók szállítóját kiválasztó esetleges versenytárgyalást. A konkrét, a gyártmány sajátosságait is viselő tervek a kormányrendelet 6. melléklete szerinti kiviteli tervek, ezek az engedélyezést követően, később is elkészíthetők.

3. Tűzvédelmi tervfejezet

Az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló t.m. **37/2007. (XII. 13.) ÖTM** rendelet 5. melléklet (az építészeti-műszaki dokumentációk tartalma) III. fejezetének [Építési engedélyezési (bejelentési) dokumentáció] 4. pontja szerint „Tűzvédelmi dokumentáció kell – a külön jogszabályban rögzített esetekben (...)”

Nem ismert olyan külön jogszabály, amely ezt a rendelkezést felvonók engedélyezési terveivel kapcsolatban előírná. A fent hivatkozott rendelet 1. § (3) bekezdése viszont úgy rendelkezik, hogy:

„(3) E rendelet rendelkezéseit a felvonóval, mozgólépcsővel és a mozgójárdával, (...) kapcsolatos dokumentációkra is alkalmazni kell, ha jogszabály másként nem rendelkezik.”

A felvonók engedélyezési dokumentációjával kapcsolatban azonban létezik más, - mégpedig magasabb rendű – jogszabály, amely másként rendelkezik.

A felvonók építési engedélyezési eljárásáról külön jogszabály, a felvonók és a mozgólépcsők építésügyi hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló, t.m. **113/1998. (VI. 10.) Korm.** rendelet 3. §-a rendelkezik. A felvonók engedélyezési dokumentációjának tartalmi követelményeit e rendelet **5. sz. melléklete** szabályozza. E kormányrendelet nem írja elő tűzvédelmi tervfejezet készítését, azonban az akna nyílászáró szerkezeteinek tűzállósági határértékét a felvonó engedélyezési tervén fel kell tüntetni.

E kérdéskörrel kapcsolatba hozható még az egyes építésügyi hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló **193/2009. (IX. 15.) Korm.** rendelet is, de eltérő szabályozást ez sem tartalmaz, azonban - hasonlóan a fent idézett **37/2007. (XII. 13.) ÖTM** rendelethez – e rendelet 1. § (3) bekezdése is úgy rendelkezik, hogy:

„(3) E rendelet rendelkezéseit a felvonóval, mozgólépcsővel és a mozgójárdával, (...) kapcsolatos építésügyi hatósági eljárásokra (...) is alkalmazni kell, ha jogszabály másként nem rendelkezik.”

Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat (OTSZ) felvonótervekkel kapcsolatban nem írja elő tűzvédelmi műszaki leírás készítését.

A jogszabályok fenti összevetése alapján tehát felvonók engedélyezési terveihez nem szükséges tűzvédelmi tervfejezetet készíteni, és ez általában nem is indokolt.

A felvonó nem épület-szerkezet, tűzvédelmi megítélése önállóan - az építménytől függetlenül - nem is lehetséges. A tűzvédelmi szempontból igen lényeges akna nem a felvonó, hanem az építmény részét képezi.

A normál felvonó aknájának falával és az akna nyílászáró szerkezeteivel kapcsolatban - a beépítési körülményektől függően – az **MSZ 9113** szabvány szerint létezhet tűzállósági határérték-követelmény, amelyek közül az akna falára vonatkozót az építészeti terv, az aknaajtókra vonatkozót a felvonóterv tartalmazza. A felvonóterv ugyan ábrázolja az aknát, azonban annak kivitelezése építészeti tervek alapján történik. A vezérlést az **MSZ EN 81-73** szerint kell kialakítani. A tűzvédelem és a felvonóterv kapcsolata ennyiben kimerül.

Az **épülettűz alatt is működő**, biztonsági-, vagy tűzoltófelvonóra az **MSZ 9113** szabványon túl az **MSZ EN 81-72** szabvány is vonatkozik. Ezek együttesen ebben az esetben előírják a felvonó-szerkezet épülettűztől való megvédését, erre a célra (is) szolgáló épületszerkezetekkel és intézkedésekkel. Az aknaajtók füstmentes lépcsőházra vagy tűzgátló előterekre kell, hogy nyíljanak. Új létesítésű épület esetén ezekre az épületszerkezetekre azonban szintén az építészeti tervek vonatkoznak, amelyek tartalmaznak tűzvédelmi tervfejezetet, illetve tűzvédelmi műszaki leírást. E tervfejezetnek ekkor ki kell térnie az említett tűzgátló épületszerkezetek létesítésére, és az épülettűzzel, a tűzoltással kapcsolatos járulékos műszaki berendezések (pl. túlnyomásos szellőzők, tűzvédett kábelek, automatikus átkapcsolások) létesítésére is.

A felvonótervekhez kapcsolódó tűzvédelmi tervfejezetnek, tűzvédelmi műszaki leírásnak egyedül akkor van létjogosultsága, amikor meglévő épületbe telepítenek a mai előírások szerinti biztonsági (tűzoltó) felvonót, és egyéb építészeti átalakítást nem terveztek. Bizonyos épületfajtákba – pl. magasházakba, vagy egészségügyi intézményekbe – a mai tűzvédelmi előírások kötelezővé teszik biztonsági (tűzoltó-) felvonó létesítését. Amikor a felvonók cseréjére, vagy pótlólagos felvonó telepítésére kerül sor, ezeket az előírásokat a csere időpontjában érvényes szabályozás szerint alkalmazni is kell. A korábban létesült épületekbe – az építés időpontjától függően – esetleg nem is létesült épülettűz alatt működtethető felvonó, és ezért nincs kialakítva a fogadásához elengedhetetlen épületszerkezet (tűzgátló előtér, vagy füstmentes lépcsőház), esetleg e létező, de régebben létesült épületszerkezetek nem felelnek meg a mai előírásoknak. Ezekben az esetekben tehát - az épületszerkezeti átalakítások szükségességével kapcsolatban - indokolt tűzvédelmi műszaki leírást készíteni, amely kitér a meglévő szerkezetek elemzésére, és meghatározza az átalakításukkal vagy létesítésükkel kapcsolatos esetleges teendőket. Tűzvédelmi műszaki leírás készítésére csak tűzvédelmi szakértői jogosultsággal rendelkező személy jogosult.

A fenti véleménnyel összhangban, mivel maga a felvonó - mint a tűzvédelem eszköze - önmagában, a környezetét képező épületszerkezetek nélkül nem értelmezhető, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság az általában szakhatóságként eljáró tűzoltóságoknak 2010. június 24-től érvényes körlevelet küldött. Ebben a felvonók külön építési engedélyével kapcsolatos szakhatósági állásfoglalás kiadását a tűzoltóságok részére megtiltotta, a felvonókat csak az épülettel együtt, az épület engedélyezési eljárása során vizsgálhatja a szakhatóság (a körlevél és annak jogi háttérrel adó levél mellékelve).

Összefoglalva: A vonatkozó jogszabályok alapján nem követelhető meg a felvonók külön engedélyezési terveivel kapcsolatos tűzvédelmi tervfejezet készítése, és ez általában nem is indokolt.

Azokban a ritka esetekben azonban, amikor egy meglévő épületben felvonó létesítésére vagy cseréjére kerül sor, és az épületre a vonatkozó Országos Tűzvédelmi Szabályzat, vagy más jogszabály biztonsági (tűzoltó-) felvonó létesítését írja elő, az épület átépítésével, átalakításával kapcsolatos tűzvédelmi tervfejezet, tűzvédelmi műszaki leírás készítése indokolt és elkerülhetetlen.

4. Bontási engedély

Az építmények bontásához bizonyos esetekben bontási engedélyre van szükség, más esetekben bejelentési kötelezettség áll fenn, egyes esetekben egyik sem szükséges.

A **felvonók, a mozgólépcsők és a mozgójárdák** (a továbbiakban együtt: felvonók) bontási engedélyezési eljárásáról külön jogszabály, a már hivatkozott, a felvonók és a mozgólépcsők építésügyi hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló, t.m. **113/1998. (VI. 10.) Korm. rendelet** [a továbbiakban (R)] **3. §-a** rendelkezik. Ennek (1) bekezdése szerint: „A felvonók és a mozgólépcsők létesítéséhez, (...) illetőleg lebontásához az építmény engedélyezésére jogosult építésügyi hatóság engedélyre van szükség.”

Felvonók bontásához tehát nem elegendő azt az építési hatósághoz bejelenteni, bontási engedélyre van szükség.

A bontási engedély megszerzéséhez általában nem szükséges az ÉMI Felvonó és Mozdólépcső Felügyeletet, vagy a kijelölt szervezetek egyikét bevonni, kivéve a **(R) 3. § (6) bek.** szerinti esetet:

„(6) Ha egy lebontandó berendezés helyén másik berendezés nem létesül, de az építmény továbbra is fennmarad, valamint az építmény rendeltetésszerű használatához valamely jogszabály felvonó vagy mozgólépcső létesítését írja elő, a bontási engedély mellékleteként az építési engedéllyel meghatározott szervezetek alkalmassági nyilatkozatát kell csatolni.”

A szöveg nyilvánvalóan úgy értendő, hogy „... a bontási engedély **iránti kérelem** mellékleteként ...” szükséges csatolni a meghatározott szervezetek **egyikének** nyilatkozatát.

Erre a különleges eljárásra azért van szükség, hogy a megmaradó, ill. létesítendő berendezések forgalmi képessége elegendő legyen az építmény megfelelő kiszolgálására.

E rendelet szabályozza az építési engedélyezési és a kiviteli tervdokumentáció tartalmi követelményeit, azonban a bontási engedélyezési dokumentáció tartalmára nem ad előírást. A **(R) 3. § (10) bek.** szerint viszont:

„(10) Az engedélyezés egyéb kérdéseiben az építményekkel és az építési munkákkal kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló (...) külön jogszabályokat kell alkalmazni.”

Az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló t.m. **37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet 5. melléklet** (az építészeti-műszaki dokumentációk tartalma) **IV. fejezete** a bontási engedélyezési dokumentáció tartalmi követelményeit általános esetekre, építmények bontására szabályozza. Nyilvánvaló, hogy ezt – az épületszerkezetek bontásával kapcsolatban készült - speciális szabályozást közvetlenül felvonókra alkalmazni nem lehet. Az előírások értelemszerű alkalmazására van szükség.

Mindezek miatt:

Az **1. pontban** említett tartószerkezeti műszaki leírás, ami az állékonyságát bontás közben esetleg elvesztő építmény statikailag biztonságos, az életveszélyt elkerülő bontását célozza – felvonók esetén nem szükséges. A felvonók önmagukban nem képezhetik az építmény állékonyságát fokozó statikai rendszer részét, az épület nem terhelhet a felvonóra, csak fordítva. A felvonó bontásakor tehát épület-statikai, állékonysági probléma nem merülhet fel. Természetesen, ha a felvonó bontásával kapcsolatban aknát, felvonótornyot, azaz épületszerkezetet is bontanak, akkor mindazon dokumentációkra szükség van, amit a rendelet épületszerkezetek bontásához előír.

A 2. pontban felsoroltak közül:

Az a) szerinti térképmásolat értelemszerűen szükségtelen. Ehelyett szükséges elkészíteni – ha az épületben eredetileg több felvonó, illetve több mozgólépcső található - az épület alaprajzát legalább 1:500 nagyságban, amelyen az összes említett berendezést feltüntetik, azonosítható módon külön megjelölve a lebontandókat, a megmaradókat, illetve azokat, amelyek helyére új berendezés kerül.

A b) szerinti műszaki leírás helyett a lebontandó berendezés fő műszaki adatait, továbbá – amennyiben az építmény továbbra is fennmarad – a forgalomelemzéshez szükséges épület-jellemzőket (szintek alapterülete, kiszolgált személyek száma, az MSZ 15695 szerint)

A c) szerinti bontási technológiai leírás – az ott részletezettek szerinti tartalommal - ugyanúgy szükséges felvonók bontási engedély iránti kérelméhez is:

„c) a bontáshoz tervezett technológiai leírást, amely tartalmazza a bontáshoz felhasználandó eszközöket, segédszerkezeteket, a műveletek sorrendjét, a közművezetékek leválasztási módját, a munkavédelmi és környezetvédelmi előírásokat, valamint az elbontásra kerülő szerkezetek, anyagok további sorsának meghatározását,”

A d) szerinti, helyi védelem alatt álló építményben lévő berendezések esetén olyan fényképek szükségesek, amelyek az utasok által látható részokről (akna kívülről, esetleges kovácsoltvas részletekkel, aknaajtók kívülről, esetleges kovácsoltvas részletekkel, a fülke kívülről – ha látható, továbbá a fülke belülről, minden oldalfala, ajtaja, teteje és padlója) készültek.

Az e) szerinti, 1:100 léptékű alaprajzok és metszetek a felvonókról és mozgólépcsőkről szükségesek.

Az f) szerinti tartószerkezeti szakértői vélemény a zártosú beépítésű építményekről felvonók és mozgólépcsők esetén nem értelmezhető, szükségtelenek.

A fent hivatkozott rendelet 1. § (3) bekezdése továbbá úgy rendelkezik, hogy:

„(3) E rendelet rendelkezéseit a felvonóval, mozgólépcsővel és a mozgójárdával, (...) kapcsolatos dokumentációkra is alkalmazni kell, *ha jogszabály másként nem rendelkezik.*”

A felvonók bontásával kapcsolatos dokumentációjáról azonban *létezik* más, fent már említett – jogszabály, (R), amely a már említett kiegészítő előírásokat tartalmazza.

Rögzíteni kell azonban, hogy a lebontandó felvonóról sem a (R) 5. melléklete szerinti engedélyezési, sem a 6. melléklete szerinti kiviteli tervek elkészítése, és a bontási engedély iránti kérelemhez való csatolása nem szükséges.

E kérdéskörrel kapcsolatba hozható még az egyes építésügyi hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló **193/2009. (IX. 15.) Korm.** rendelet is, de a fentiekől eltérő szabályozást ez sem tartalmaz, azonban - hasonlóan a fent idézett **37/2007. (XII. 13.) ÖTM** rendelethez – e rendelet 1. § (3) bekezdése is úgy rendelkezik, hogy:

„(3) E rendelet rendelkezéseit a felvonóval, mozgólépcsővel és a mozgójárdával, (...) kapcsolatos építésügyi hatósági eljárásokra (...) is alkalmazni kell, ha jogszabály másként nem rendelkezik.”

Megjegyzendő, hogy a bontási engedély iránti kérelem fent részletezett műszaki mellékletét természetesen csak felvonótervezői jogosultsággal rendelkező személy, épületszerkezetek esetleges bontási engedélye iránti kérelem műszaki mellékletét az adott építményhez illeszkedő tervezői jogosultsággal rendelkező személy készítheti. Felvonótorony bontása esetén tehát nem elegendő a felvonótervezési jogosultság.

A jogszabályok fenti összevetése alapján tehát felvonók, mozgólépcsők és mozgójárdák bontásához mindenkor bontási engedélyre van szükség.

A bontási engedély iránti kérelem mellékleteit képező műszaki dokumentációt a fent részletezettek szerint kell elkészíteni, és bizonyos, fent részletezett esetekben alkalmassági nyilatkozat is szükséges.

Amennyiben a fenti négy témával kapcsolatosan, vagy bármely más szakmai kérdésben értelmezési vagy egyéb kérdések merülnének fel, a Felügyelet szívesen áll rendelkezésre.

5. Felelős műszaki vezető

Az 51/2000. (VIII. 9.) FVM-GM-KöViM együttes rendelet 1. sz. melléklet 6. pontja alapján korábban lehetőség volt a felvonó szakterületen a felvonó szakértői, felvonó ellenőri képzettséggel rendelkező személyeknek a felelős műszaki vezetők nyilvántartásába való felvételére.

E rendeletet módosította az 1/2002. (I. 7.) FVM-GM-KöViM együttes rendelet. Ennek 1. sz. mellékletének 2. pontja az épületgépészet kategóriát tartalmazza, a felvonó szakterület még zárójelben sincs megjelölve, ezért e szakterületre már nincs lehetőség névjegyzékbe vételre.

A Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala által kiadott, Ép. Főo. 2/2002. iktatószámú, 2002. február 21-i keltű állásfoglalása alapján e tevékenységet a felvonóellenőrök látják el az ÉMI által kiadott engedély alapján.

Időközben e rendeletet is hatályon kívül helyezték. Jelenleg helyette a az építési műszaki ellenőri, valamint a felelős műszaki vezetői szakmagyakorlási jogosultság részletes szabályairól szóló 244/2006. (XII. 5.) Korm. rendelet van hatályban. A felvonó szakterület e rendelet szerint sem sorolható be.

Mindezek figyelembevételével e szakterületi feladatkör ellátására - a legjobb megoldás az idézett, Közigazgatási Hivatali állásfoglalás alapján - a felvonó- illetve a mozgólépcső-ellenőri jogosultság alkalmas. Megjegyezzük, hogy a szakterület műszaki ellenőri feladatainak ellátására is e két jogosultság alkalmas.

Budapest, 2010. október 15.

 Darabos Zoltán
 a Felügyelet vezetője

Mellékletek:

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság 600-736/1/2010 számú levele

Az OKF Megelőzési és Piacfelügyeleti Főosztály tájékoztatója

Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala Ép.Főo.2/2002 iktatószámú állásfoglalása

Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

Tűzvédelmi és Polgári Védelmi Hatósági, Piacfelügyeleti Főosztály

H-1149 Budapest, Mogyoródi út 43. ☒ 1903 Budapest, Pf.: 314.

Tel: (06-1) 469-4112 Fax: (06-1) 469-4387; e-mail: mpfo@katved.hu

Szám: 600-736/1/2010.

Tárgy: Tájékoztatás

Ügyintéző: Polonkai Katalin tű. őrnagy

Telefonszám: 469-4402

Darabos Zoltán

ÉMI Felvonó és Mozdólépcső Felügyelet

zdarabos@emi.hu

Tisztelt Darabos Zoltán Úr!

Értesítem, hogy a felvonók létesítési engedélyezési eljárásáról kiadott tájékoztatóval kapcsolatos kérelmét megkaptam, az abban foglaltakról az alábbi tájékoztatást adom.

Az Ön által hatóságomhoz megküldött tájékoztató az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság honlapján az alábbi linken megtalálható:

<http://www.katasztrofavedelem.hu/letoltes/piacfelugyelet/egyeb/20100715-mpfo-003.pdf>

A tájékoztató jelenleg is érvényes, a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságoknak 2010. június 24-én került megküldésre, mindazon időszakra vonatkozik, amíg a jelenleg hatályos jogszabályi környezet fennáll.

Kérem fentiek szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2010. szeptember 3.

Üdvözlettel:

**Csuba Bendegúz tű. ezredes sk.
főosztályvezető**

Tájékoztató

Tájékoztatom Igazgató/Parancsnok urat, hogy a felvonók létesítési engedélyezési eljárásában, a tűzoltóság, mint szakhatóság részvétele, országos szinten nem egységes. A szervezeten belüli egységes, a jogszabályoknak megfelelő eljárási rend betartása érdekében az alábbi tájékoztatást adom:

A felvonók és a mozgólépcsők építésügyi hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló 113/1998. (VI. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban Korm. r.) 3. § (1) bekezdése kimondja, hogy „*a felvonók és a mozgólépcsők létesítéséhez, az építményekbe való állandó jellegű beépítéséhez, áthelyezéséhez, a (2) bekezdésben meghatározott főbb műszaki adataik megváltoztatásával járó átalakításához, használatbavételéhez, illetőleg lebontásához az építmény engedélyezésére jogosult építésügyi hatóság [Étv. 52. § (2)-(3) és (6) bekezdése] engedélyre szükséges.*”

A Korm. r. nem tesz említést a szakhatóságoknak az építési engedélyezési eljárásba történő bevonásáról. Ugyanakkor ezen Korm. r. 3. § (10) bekezdése rögzíti, hogy „*az engedélyezés egyéb kérdéseiben az építményekkel és az építési munkákkal kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló, illetve a sajátos építményfajták esetében a vonatkozó külön jogszabályokat kell alkalmazni.*”

Az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló 37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet (továbbiakban ÖTM r.) 1. § (3) bekezdése kimondja, hogy „*e rendelet rendelkezéseit a felvonóval, a mozgólépcsővel és a mozgójárdával, a műemlékkel, a honvédelmi, a katonai és a nemzetbiztonsági célú építménnyel kapcsolatos dokumentációkra is alkalmazni kell, ha jogszabály másként nem rendelkezik.*” A szakhatóságok kérdéskörét az ÖTM r. nem szabályozza.

Az építésügyi hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről 193/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban Korm. r.) 6. § (1) bekezdése értelmében: „*a Kormány az építésügyi hatóságnak az 5. melléklet szerinti első- és másodfokú építésügyi hatósági eljárásaiban, az 5. mellékletben meghatározott feltételek esetén és szakkérdésben, az 5. melléklet szerinti hatóságokat szakhatóságként jelöli ki.*”

Az 5. melléklet 6. sora kimondja, hogy az építésügyi hatóság engedélyezési eljárásában az első fokon eljáró **tűzvédelmi szakhatóság az alábbi esetekben működik közre:**

„*Az „A”-, „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó épületek, az „A”-, „B” tűzveszélyességi osztályú helyiségeket tartalmazó épületek, az 500 m² - szintenkénti összesített - alapterület feletti közösségi helyiséget tartalmazó épület, valamint „D”-, „E” tűzveszélyességi osztályba tartozó ipari, mezőgazdasági és tároló épületek, minden nagy forgalmú vagy tömegtartózkodásra szolgáló épület, mozgásukban, cselekvőképességükben korlátozott személyek befogadására, elhelyezésére szolgáló helyiséget tartalmazó épületek, a pinceszintek kivételével a kétszintesnél nagyobb szintszámú lakó- és üdülőépületek építése esetén.*”

Az 5. melléklet 6. sora meghatározza a szakhatósági engedélyezési eljárás során vizsgálandó szakkérdést:

„*Az épület kialakítására vonatkozó tűzvédelmi előírások betartatása, valamint a szomszédos telkeken álló épületek között tartandó tűztávolság mértékének, ennek hiányában a kialakítás*

feltételeinek meghatározása. A tűzvédelem biztosítása szempontjából az országos építési követelményekről szóló kormányrendeletben meghatározott egyes épületszerkezetek és helyiségek létesítési követelményeitől való eltéréshez hozzájárulás.”

A fenti Korm. r. sem a szakkérdés tekintetében, sem az eljárások megnevezése tekintetében nem említi külön a felvonók engedélyezésének eljárását. A szakhatóság az épület engedélyezési eljárása során az épület egészének kialakítását, annak tűzvédelmi megfelelőségét vizsgálja. A **felvonók** – épület engedélyezésétől elkülönített – **engedélyezési eljárásában a tűzoltóság szakhatóságként nem vesz részt.**

A 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelettel közzétett Országos Tűzvédelmi Szabályzat (OTSZ) 5. rész I/4. fejezet 4.14. pontja és annak alpontjai rendelkeznek a felvonók kialakításáról:

„4.14.1. A felvonók létesítésénél a vonatkozó követelményeken és jogszabályokon túl az alábbiakat kell figyelembe venni.

4.14.2. Kórház és szociális otthon célját szolgáló középmagas, valamint minden magas épület - középmagas szint feletti - valamennyi tűzszakaszában legalább egy biztonsági személyfelvonót kell létesíteni.

4.14.3. Körforgó felvonót úgy szabad elhelyezni, hogy az több tűzszakaszt ne kössön össze. Amennyiben a körforgó felvonót nem lehet egy tűzszakaszon belül kialakítani, akkor a felvonó az épületszintekhez csak tűzgátló előtéren keresztül csatlakozhat. Ilyen felvonót túlnyomós szellőztetésű füstmentes lépcsőházhoz, és annak előteréhez csatlakoztatni nem lehet.

4.14.4. Biztonsági felvonót a vonatkozó követelménynek megfelelően szabad létesíteni.”

Amennyiben az épületben biztonsági felvonót vagy körforgó felvonót kell kialakítani, a kialakítás megfelelőségét az épület engedélyezési eljárása során vizsgálja a tűzoltóság.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól 2004. évi CXL. törvény 45/a.§ (3) bekezdése értelmében : *„ha a szakhatóság megállapítja hatásköre hiányát, erről a megkeresés megérkezésétől számított öt munkanapon belül tájékoztatja a hatóságot, és megszünteti a szakhatósági eljárást.”*

Fentiek alapján, ha az építésügyi hatóságtól kizárólag a felvonó engedélyezésével kapcsolatosan szakhatósági állásfoglalás iránti megkeresés érkezik, a szakhatósági eljárást hatáskör hiányában végzéssel meg kell szüntetni.

Kérem igazgató/parancsnok urat, hogy a szervezeten belüli egységes eljárási rend kialakítása érdekében, kollégáit a fentiekről tájékoztatni szíveskedjen.

Megelőzési és Piacfelügyeleti Főosztály

BUDAPEST FŐVÁROS KÖZIGAZGATÁSI HIVATALA

1056. Budapest, Váci utca 62-64.

ÉMI

ÉPÍTÉSÜGYI MINŐSÉGELLENŐRZŐ INNOVÁCIÓS KHT.
FELVONÓ ÉS MOZGÓLÉPCSŐ FELÜGYELET

Darabos Zoltán úr
FMF vezető

Budapest, VI., Weiner Leó u. 4.
Levélcím: 1391 Budapest, Pf.: 203

Ikt. szám.: Ép. Főo. 2/2002.
Tárgy: állásfoglalás

Tisztelt Darabos Zoltán Úr!

FMF/1418/2002 számú megkeresésére az alábbi állásfoglalást adom:

Megjelent és hatályban van az 1/2002. (I. 7.) FVM-GM-KöViM együttes rendelet, mely módosította az 51/2000. (VIII: 9.) FVM-GM-KöViM együttes rendeletet.

A korábbi rendelet 1. számú mellékletének 6. pontjának megfelelően lehetőség volt felvonó szakterületre a felelős műszaki vezetők nyilvántartásba vételére.

Az 1/2002. együttes rendelet 1. számú melléklet 2. pontja az épületgépészet kategóriát tartalmazza felvonó szakterület megjelölése nélkül. A rendelet megjelenésével megszűnt a felvonó-szakértők, a felvonó-szerelést irányítók és felelősséget vállaló felvonóellenőrök felelős műszaki vezetői nyilvántartásba vétele. A felvonóellenőrök az Önök által kiadott engedélyek alapján látják el tevékenységüket.

Budapest, 2002. február 21.

Tisztelettel:

Kovács József
osztályvezető